

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА
на основание чл.33,ал.1,т.2 от ЗМСМА

**От Галин Терзийски – Общински съветник и Председател на
Инициативен комитет относно изграждането на мемориал на
опълченците в Шумен**

Уважаема госпожо Русева,

Така, както всички обществени и културни инициативи в нашия град се отличават през Възраждането с високите си цели и достижения, така открояващо се е и участието на шуменци в българското опълчение. Участието им в Освободителната война (1877-1878) е своеобразен апофеоз на дълголетните борби за национална свобода и развитие.

По призива на Българския национален благотворителен комитет над 60 шуменци се записват доброволци и участват още през 1976 година самоотвержено в Сръбско-турската война. Особено се отличава в битките шуменският войвода и волентирски капитан Тодор Велков, който със собствени средства организира чета от 240 българи и печели много битки с турците в северозападните български краища.

В шестте опълченски дружини, сформирани в Кишинев през май и юни 1877 г. се включват 83-ма наши съграждани. След като в дружините на второто опълчение, създадено в Свищов в края на 1877 г. се записват още 19 души от Шумен, става ясно, че със своите 106 участници в освободителната война, Шумен се нарежда на пето място по брой на доброволците сред градовете и селата на българските земи. Пред него са само Габрово, Търново, Свищов и Горна Оряховица. След Шумен по брой на опълченците са София, Пловдив и още десетки селища. Варна и Бургас не дават нито един опълченец.

Показателна е и средната възраст на шуменските опълченци – 24 години. Най-възрастни са Добри Войников – 44 г. и Иван Василев на 41 г. Най-младите бойци са Марин Билдирев – ученик в Болградската българска гимназия и Андрей Рашков Блъсков – юнкер в Одеското военно училище.

В жестоките боеве около Стара Загора воюват 55 шуменци. Със своето безстрашие и героизъм се отличават при защитата на Самарското знаме Васил Петков, Райчо Труфчев и Тодор Русчев от Трета дружина. И

тримата загиват със смъртта на храбрите. Ранени са други трима. В защита на Шипка загиват двама шууменци и 13 са ранени. За проявена храброст и себеотрицание в битките юнкерът Андрей Блъсков е произведен в чин прапорщик. След Освобождението той служи в българската армия – командва централната Сливнишка позиция и достига генералски чин. С Георгиевски кръст и други ордени са удостоени много шууменци, други са повишени в подофицерски чин.

В гробището, което се намираше в източната окрайнина на града, имаше скромна алея с гробовете на опълченците, починали в Шумен. Когато градското гробище бе преместено на днешното му място, алеята не се възобнови. Опълченските кости потънаха в прегръдките на родната земя, неизвестни на никого.

Инициативен комитет с председател Галин Терзийски и членове проф. Тотю Тотев, Марин Калинов, Антонин Горчев, Валентин Кулев, арх. Валери Колев, народните читалища «Добри Войников» и «Боян Пенев» и други шуменски интелектуалци и обществени организации предлага да се изгради параклис на опълченците от града. Считаме, че подходящо е мястото до паметника на Панайот Волов в градинката на площад «Оборище» - така ще свържем делото на Волов с неговите следовници от Шумен в битките за Освобождението на България.

Инициативният комитет моли Общинския съвет за следното:

1. Да вземе решение за изграждане на мемориал на опълченците в гр. Шумен.

2. Да се възложи на Експертен съвет по благоустройство да определи точното място и техническите параметри и изисквания за изграждане на мемориала на опълченците в гр. Шумен, тъй като на 3 март 2008 г. се навършват 130 г. от Освобождението на България залагането на основите на параклиса на тази дата ще има голям обществен отзвук. Предвиждаме откриването му да стане в деня на освобождението на Шумен – 16 юли.

РЕШЕНИЕ:

1. Взема решение за изграждане на мемориал на опълченците в гр. Шумен.

2. Възлага на Експертен съвет по благоустройство да определи точното място и техническите параметри и изисквания за изграждане на мемориала на опълченците в гр. Шумен, тъй като на 3 март 2008 г. се навършват 130 г. от Освобождението на България залагането на основите на параклиса на тази дата ще има голям обществен отзвук. Предвиждаме откриването му да стане в деня на освобождението на Шумен – 16 юли.

С уважение:

18 януари 2008 г.
гр. Шумен

(Галин Терзийски – общински съветник и
председател на Инициативния комитет)